

Lekcja 3

20 lipca

Dzień wolności

PRZEGLĄD

Siódmy dzień tygodnia stworzenia - pierwszy pełny dzień życia Adama i Ewy - był dniem odpoczynku. „I ukończył Bóg w siódmym dniu dzieło swoje, które uczynił, i odpoczął dnia siódmego *od wszelkiego dzieła, które uczynił*” (Rdz 2,2). Szabat jest pomnikiem ku czci Boga jako wielkiego Stwórcy. Powtórzenie czwartego przykazania w Pwt 5,15 wiąże świętowanie szabat z Bożym dziełem odkupienia. Dlatego Bóg ustanowił szabat jako pamiątkę Jego stwórczego i odkupieńczego dzieła. Dzień ten nie jest nagrodą za naszą pracę wykonaną w powszednie dni tygodnia.

CELE NAUCZYCIELA

- Przypomnij uczestnikom lekcji, że Bóg dokonywał cudu z manną przez 40 lat, zanim Mojżesz powtórzy prawo Boże na granicy ziemi obiecanej (zob. Pwt 4,1; 5,6-21). Ten cud obejmował codzienne dostarczanie manny (przez sześć dni tygodnia) oraz dodatkowej porcji szóstego dnia przeznaczonej na szabat.
- Zwróć uwagę, że czwarte przykazanie wzywa lud Boży do udzielenia powszechnego, równego przywileju sobotniego odpoczynku wszystkim ludziom, w tym także niewolnikom i obcym przybyszom. Boży nakaz sobotniego odpoczynku rozciąga się także na domowe zwierzęta. Nasza wiara w równy przywilej sobotniego odpoczynku dla wszystkich ludzi i zwierząt domowych musi kierować naszym myśleniem, postawami wobec innych oraz osobistymi poczynaniami także w ciągu sześciu powszednich dni tygodnia.
- Przypomnij uczestnikom lekcji, że także ziemia użytkowana przez Izraelitów miała odpocząć leżąc odłogiem co siódmy rok.
- Zwróć uwagę uczestników lekcji na postawę Jezusa wobec uzdrawiania w szabat. Przypomnij im, że postawa Jezusa wobec uzdrawiania powinna być dla nich wzorcem postaw i działań w ciągu pozostałych sześciu dni tygodnia.

KOMENTARZ

Ilustracja: „Zjedz kolację! Dzieci na świecie głodują, a ty wybrzydzasz!”. Ten rodzicielski banał słyszy się w wielu domach, a jest używany po to, by wpoić dzieciom, że nie wolno marnować żywności. Oczywiście jest w nim sporo prawdy. Na przykład, w Stanach Zjednoczonych co roku marnuje się 35 milionów ton żywności czyli 40 procent wszystkich artykułów żywnościowych, jakie kupują Amerykanie.

Historia manny jest przykładem zasady korzystania z danych przez Boga zasobów tylko w stopniu niezbędnym do zaspokojenia potrzeb żywnościowych, tak by unikać marnotrawstwa. Zasada ta powinna kierować nami w zaspokajaniu naszych i cudzych potrzeb. Izraelici początkowo mieli problem z zaufaniem Bogu i przestrzeganiem tej zasady. Zamiast wierzyć, że Bóg powtórzy cud następnego dnia, niektórzy nagromadzili zapas manny, której nie potrzebowali, ale następnego dnia stwierdzili, że załęgły się w niej gąsienice. Ta lekcja związana z manną podsumowuje biblijną naukę powtarzaną raz po raz w różnych kontekstach w *Piśmie Świętym*. Na przykład, poproś uczestników lekcji, by przeczytali Kpł 19,9-10; Mk 6,34-44.

Do omówienia w klasie: Co Pan w *Księdze Kapłańskiej* i *Ewangelii Marka* poleca nam zostawić dla ubogich? Czy jest to pożywienie? Pieniądze? Czas?

- Jak Bóg postrzega chciwość i gromadzenie nadmiaru dóbr dla siebie? (Zob. Łk 12,16-21).
- Jakie jeszcze zasady dotyczące szabat widzimy w sposobie dostarczania manny na szabat?
- Jak brak manny w dniu szabat i przechowywanie na szabat zapasu zebranego szóstego dnia tygodnia uczą nas (1) zaufania do Boga i (2) znaczenia przygotowania na szabat?

- Jak nakaz Boga dla Jego ludu, by odpoczywać od powszedniej pracy w dniu szabatu, wzmacnia zasadę równości?
- Jakie inne biblijne zasady podkreśla brak munny w szabat i zbieranie munny na szabat szóstego dnia tygodnia?

Tekst biblijny: Stworzenie i odkupienie idą ze sobą w parze. *Biblia* łączy stwórcze działania Chrystusa z Jego odkupieńczymi działaniami. Hbr 1,1-3 przedstawia Chrystusa jako Tego, który „stworzył wszechświat” (Hbr 1,2). Zaraz potem Paweł mówi o Chrystusie jako Tym, który „dokonał oczyszczenia z grzechów” (Hbr 1,3). W Kol 1,16.20 Chrystus jest przedstawiony podobnie jako Stwórca i Odkupiciel. Ponadto Paweł nazywa chrześcijan „nowym stworzeniem” (2 Kor 5,17). Odkupienie jest prawdziwie stwórczym aktem.

Pwt 5,15 przedstawia odkupienie z niewoli jako przesłankę do świętowania szabatu. Dla niewolników szabat był wspaniałą nowiną! Nie musieli już pracować dla swoich ciemiężców, a wolność stała się częścią ich życia na zawsze. Niewolnik nie może sobie zrobić dnia przerwy od pracy, ale wolny człowiek może. Świętowanie szabatu jest wyrazem wolności. Tak więc w szabat wolność od pracy oznacza wolność od zniewolenia.

Do omówienia w klasie: Jak korzystasz z twojej wolności w szabat? Jakimi wskazówkami się kierujesz w tej kwestii? Jaka jest różnica między zasadami a regułami? Podziel się z uczestnikami lekcji zasadami świętowania szabatu i przykładowymi regułami wynikającymi z tych zasad. Przedstaw przykłady reguł nie opartych na zasadach. Jak skuteczne i dobre są te reguły?

Ilustracja: Tak, szabat jest dniem uzdrowienia. Siedem spośród opisanych cudów uzdrowienia dokonanych przez Jezusa nastąpiło właśnie w szabat. Pisarze ewangelii zapisali te cuda jako świadectwo Bożej intencji przyświecającej szabatowi jako czasowi uzdrowienia. (Zob. Mt 12,9-15; Mk 1,21-28; Łk 4,38-39; Łk 13,10-17; Łk 14,1-6; J 5,1-18; J 9,1-41). Przez te cuda uzdrowień Jezus wyraził coś, co ma nauczyć Jego lud ważnej lekcji dotyczącej świętowania szabatu. Jego święty dzień został obwarowany przez ludzi ciężkimi regułami, które skazyły go postawą cechującą tych, którzy te reguły wymyślili.

Jezus uzdrawiał ludzi także w inne dni tygodnia, nie tylko w dniu szabatu. Jednak szabat nadaje ton Jego dziełu i temu, do czego wzywa On nas także przez resztę tygodnia. Abraham Joshua Heschel napisał: „Szabat jest inspiracją, a inne dni są zainspirowane” (Abraham Joshua Heschel, *The Sabbath: Its Meaning for Modern Man*, Nowy Jork 1952, s. 22). Uzdrawiający pokój szabatu przenosi się na kolejny tydzień, przenikając nasze postawy i nasz sposób życia.

Poniższe ilustracje przedstawiają realność prawdziwego świętowania szabatu.

1. Żydowska ceremonia zwana *hawdala* jest ceremonią zakończenia szabatu. Obok zapalenia specjalnej świecy o wielu splecionych knotach symbolizujących rodzinną jedność w szabat, uczestnicy umieszczają kielich w półmisku i nalewają do niego wina lub soku winogronowego tak, aż się przelewa. Ten gest oznacza przekonanie, że szabat opływa radością i błogosławieństwem dla rodziny. Symbolizuje wpływ szabatu na pozostałe dni tygodnia.

2. Następnie rodzina przekazuje sobie specjalne szabatowe pudełko wypełnione mieszaniną przypraw zwane *besamim* (np. niewielkie ozdobne pudełko wypełnione cynamonem i goździkami). *Besamim* oznacza woń życia, jakiego doświadcza rodzina razem podczas szabatu. Kiedy członkowie rodziny przekazują sobie pudełko, mogą powiedzieć: „Niechaj woń szabatu będzie z tobą w ciągu nadchodzącego tygodnia” (May-Ellen Colón, *From Sundown to Sundown: How to Keep the Sabbath... and Enjoy It!*, Nampa 2008, s. 150-151), czy coś podobnego.

3. Szabat jest jak koncentrat soku pomarańczowego zmieszany z wodą. Kiedy skupiamy się na Jezusie w szabat, przyjmujemy skoncentrowaną dawkę. Potem w ciągu powszednich dni tygodnia (symbolizowanych przez wodę) mieszamy „sobotni koncentrat” z naszą pracą, zadaniami i spotkaniami z ludźmi. W ten sposób dni tygodnia nabierają smaku szabatu (tamże, s. 108).

Do omówienia w klasie: Jak uzdrowieńcza woń czy smak szabatu wpływa na to, jak odnosimy się do ludzi na co dzień? Przeczytaj 2 Kor 2,15.

Tekst biblijny: Trzy szabaty.

1. *Cotygodniowy szabat*: Kpł 23,3 jest echem Wj 20,8-11. Kpł 25 wskazuje, że kwestia szabatu rozciąga się z cotygodniowego szabatu na lata szabatowe, a lata szabatowe na lata jubileuszowe.

2. *Szabat lat* jest wzorowany na tygodniowym cyklu sześciu dni, po których następuje szabat, dzień odpoczynku, co tworzy łącznie cykl siedmioletni. Odpoczynek szabatu obejmował nie tylko najemców, ale także ziemię. W latach szabatowych widoczny jest wzorec tygodniowego szabatu, gdyż cotygodniowy szabat „ustawia priorytety od dołu do góry, a nie od góry do dołu, mając wzgląd przede wszystkim na najsłabszych i najbardziej narażonych członków społeczeństwa. Ci którzy najbardziej potrzebują odpoczynku - niewolnicy, obcy przybysze i zwierzęta pociągowe - są wymienieni w szczególny sposób” (Sigve K. Tonstad, *The Lost Meaning of the Seventh Day*, Berrien Springs 2009, s. 126).

3. *Rok jubileuszowy* obok roku szabatowego zapewnia ochronę ziemi i troskę o tych, którym źle się powodziło. (Ten szabat został omówiony w lekcji 2).

Do omówienia w klasie: Jako adwentyści dnia siódmego, jak skutecznie stosujemy ideę „trzech szabatów” w naszym życiu? Czy to znaczy, że mamy dosłownie przestrzegać wszystkich trzech rodzajów szabatów? Dlaczego tak albo dlaczego nie?

PRAKTYCZNE ZASTOSOWANIE

Bóg nakazuje nam odpoczywać w szabat po pracy w dni powszednie i do odłożenia naszych trosk - finansowych i innych - podczas świętych godzin odpoczynku. Ale natchnione pióro mówi nam, że nawet w szabat jesteśmy podtrzymywani przez stale działającą, podtrzymującą moc Boga: „Bóg nie może ani na chwilę powstrzymać swej ręki, gdyż wtedy człowiek straciłby przytomność i zmarł. Ludzie także mają w tym dniu pewne prace do wykonania. Potrzeby życiowe muszą być zaspokajane, należy troszczyć się o chorych i potrzebujących. Przestrzeganie szabatu nie zwolni od winy, jeśli ktoś odmówi w tym dniu niesienia pomocy cierpiącemu. Dzień świętego Bożego odpoczynku ustanowiony był dla człowieka i zawarty w nim akt miłosierdzia pozostaje w doskonałej harmonii z intencją jego powstania. Bóg nie chce, aby stworzone przez Niego istoty choćby przez chwilę znosiły ból, któremu można ulżyć w dniu sobotnim lub w każdym innym” (Ellen G. White, *Życie Jezusa*, Warszawa 2018, wyd. 16, s. 149).

Jak „czyny miłosierdzia”, których dokonujemy w szabat, mają się do nauczania Jezusa, iż szabat został stworzony dla ludzkości (Mk 2,27)? Poproś uczestników lekcji, by opowiedzieli o tym, jak stosują tę naukę Jezusa. Być może niektórzy z nich spotkali ludzi w potrzebie i trudnej sytuacji podobnej do sytuacji wołu, który wpadł do dołu (Łk 14,2-5). Jak uczestnicy lekcji godzą świętość szabatu z niesieniem pomocy i ulgi w cierpieniu ludziom także w siódmym dniu tygodnia?